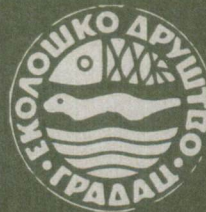
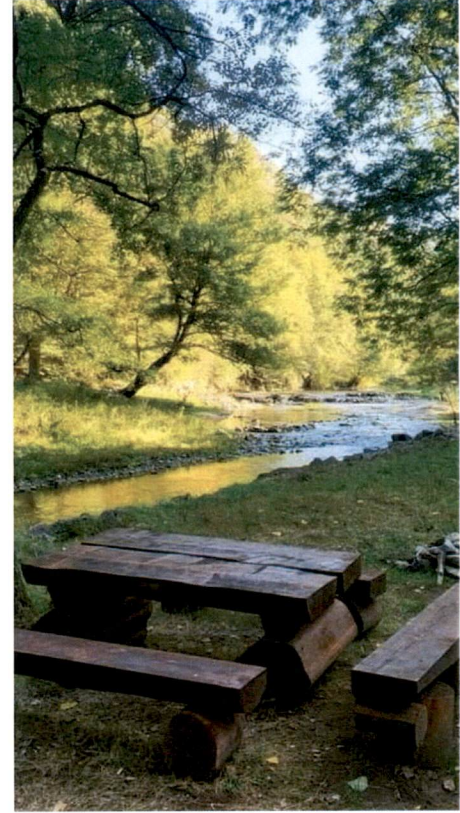
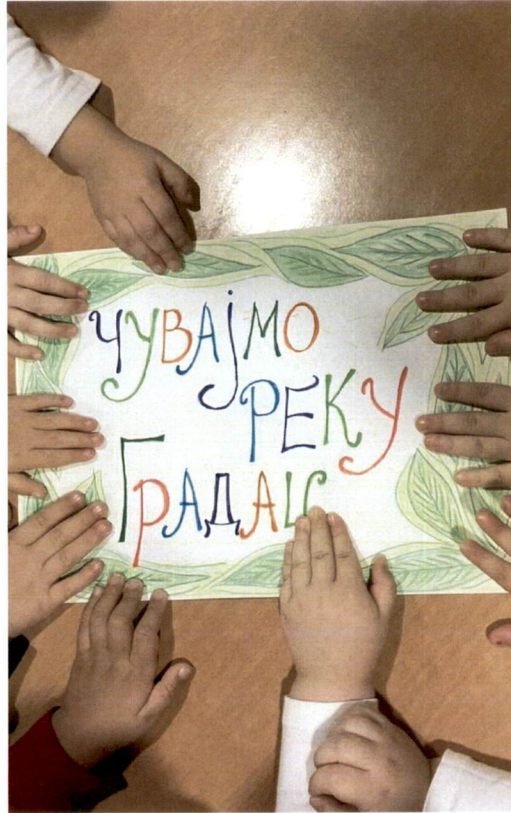

Градско удружење Градац Ваљево				
Датум издања: 05.12.2024				
Орган	Орг. јед.	Број	Привод	Вредност
	07	380-6		

ЕКОЛОШКО ДРУШТВО ГРАДАЦ ЕКОД	Ваљево	29.11.2024
	Ваш знак	332/24
	Наш знак	29.11.2024
	14000ВАЉЕВО-СРБИЈА	

Извештај о раду и реализацији за Програм управљања Пределом изузетних одлика „Клисуре реке Градац“ за 2024. годину

Снежана Р

Историјат Еколошког друштва "Градац"

Крајем педесетих година прошлог века јавиле су се прве асоцијације грађана са циљем заштите угрожених природних ресурса. ЕКОД "Градац" је основано 18.07.1986. године, иницијативом двадесет и шест грађана Ваљево, као једна од првих југословенских и српских асоцијација око чисте, еколошке идеје. Први назив овог удружења био је Удружење за заштиту реке "Градац" Ваљево, да би нешто касније, током 1993. тај назив преиначен у данашњи - Еколошко друштво „Градац“, у складу са просторним и суштинским ширењем активности.

Један од непосредних повода за формирање удружења била је одлука Скупштине општине Ваљево, донета 1984. године на иницијативу Друштва младих истраживача из Ваљево, да се успостави заштита дела клисуре реке Градац у површини од 600 ha.

Законски оквири

На основу члана 42. и 43. Закон о заштити животне средине (Службени гласник Републике Србије, бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/95 и 53/95) и члана 16. Статута општине Ваљево, (Службени гласник општине Ваљево број 9/99), Скупштина општине Ваљево на седници одржаној 27.02.2001. године, донела је Одлуку заштити предела изузетних одлика "Клисуре реке Градац".

Клисуре реке Градац ставља се под заштиту као природно добро од великог значаја и сврстава се у II категорију. Предео изузетних одлика обухвата Клисуру Реке Градац, са активним геоморфолошким карактеристикама (Дегурићка, Краљева, Висока, Градска, Баћина пећина), хидрографским обележјима водотокова, хидрогеолошким особеностима сливног подручја, стаништем ретких и угрожених биљних и животињских врста, сложеним и различитим шумским екосистемима и спомеником културе од великог значаја. Предео изузетних одлика Клисуре реке Градац на подручју општине Ваљево,

односно катастарске општине Дегурић, Лелић, Бранговић, Ковачице, Бачевци, Горње Лесковице и Белић, укупне површине 1.268,06,88 ha, од чега је на подручју катастарске општине Дегурић 94,62,60 ha, на подручју катастарске општине Лелић 154,64,09 ha, на подручју катастарске општине Богатић 211,56,69 ha, на подручју катастарске општине Ковачице 229,26,96 ha на подручју катастарске катастарске општине Горње Лесковице 197,79,99 ha, и на подручју катастарске општине Белић 62,97,09 ha.

На подручју Предела изузетних одлика Клисуре реке Градац установљава се режим заштите III степена којим се:

1. *Забрањује:*

- Промена геоморфолошких карактеристика, експлоатација отварање позајмишта земље и песка, депоновање и сл.
- Испуштање или депоновање отпадних, фекалних и непречишћених вода у реку Градац, њихове и притоке и земљиште.
- Захватање вода и каптирање извора на целом подручју.
- Експлоатација шума и шумских површина на начин на који би довео до њене деградације.

- Уништење и узнемиравање ретких биљних и животињских вртса.
- Изградња индустријских, привредних и инфраструктурних објеката, осим инфраструктурно опремање које је у функцији презентације и коришћењ природног добра и његове вредности.
- Иградња стамбених, помоћних и других објеката на неизграђеним парцелама до доношења програма заштите развоја.
- Улазак, истраживање и други радови у спелеолошким објектима без дозволе управљача.
- Изградња викенд кућа.

2. Дозвољава се:

Градња и инфраструктурно опремање околине, споменика културе, којима се обезбеђује функционисање манастира и њихове економије, ХЕ Дегурић, рибњака и ЖТП-а археолошки, конзерваторски и други радови на археолошким налазиштима, као и њихово опремање. Реконструкција воденица и њихово коришћење, начин примерен природном добру, селективно коришћење шума и примена савремених узгоја санитарних мера неге и презентација природног добра.

Основни подаци о друштву

Пун назив организације: Еколошко друштво „

Адреса: Ваљево, Кнез Михаилова бб

Матични број: 07352247

Пиб: 101494083

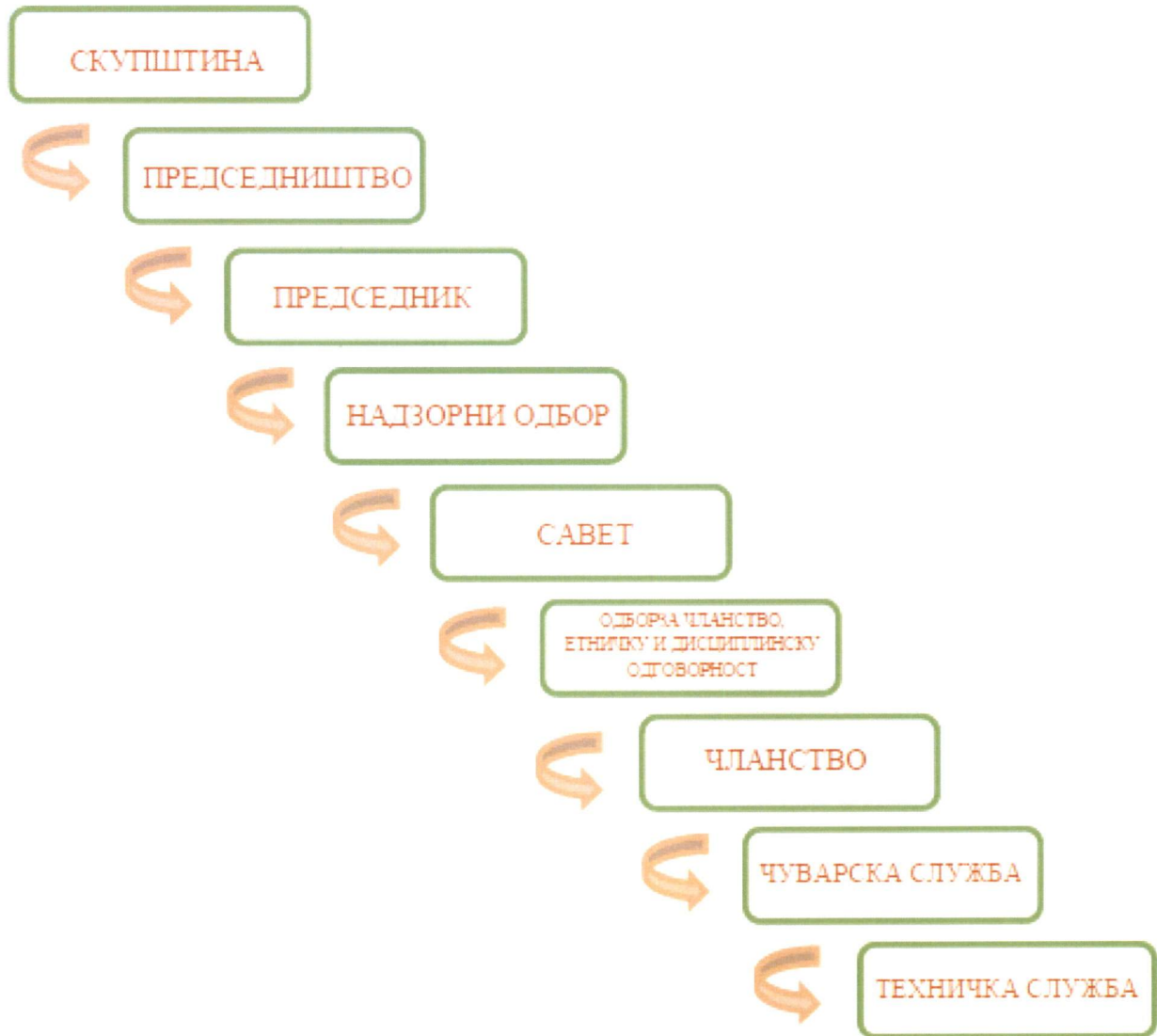
Заступник: Милица Средојевић Димитријевић

Славица Ранковић

ж.р. 160-18582-08

Шематски приказ унутрашње организације Еколошког друштва "Градац"

Програм рада удружења је акт који усваја скупштина. У 2024. Удружење је имало 38 чланова. Скупштина је највиши орган удружења а чине је сви чланови скупштине удружења. Скупштина бира председништво које руководи радом друштва а чине га 8 чланова и председник. Председник се бира на скупштини друштва и овлашћен је одлуком лица за заступање и за свој рад одговара истој. Секретара бира председништво и он врши техничке послове у друштву и руководи радом канцеларије. Надзорни одбор је тело које врши надзор свих органа ЕКОД „Градац“ и чине га 3 члана и бира их скупштина. Потпредседника бира председништво и у случају спречености мења председника и има сва права и обавезе председника.

Имовина ЕКОД „Градац“

АКТИВА

Укупна актива = 1.959.867

Позиција	Износ у динарима без пара
Опрема	785.312
Залихе и аванси	
Текући рачун	902.905
Потраживања	271.650
УКУПНО	1.959.867

Анализа опреме:

- вредност опреме по почетном стању	=	845.299
- исправка вредности	=	
- нето вредност	=	
- набавка у току године	=	
- амортизација	=	59.987

- стање на крају године = **785.312**

ПАСИВА

Укупна пасива = 1.959.867

Позиција	Износ у динарима без пара
Основни капитал	204.215
Ревалоризационе резерве	78.969
Нераспоређени добитак претходних година	1.368.783
Нераспоређени добитак текуће године	43.965
Губитак	-249.358

Позиција	Износ у динарима без пара
Обавезе према добављачима	157.320
Остале непоменуте обавезе из пословања	25.640
Обавезе за бруто зараде запослених	255.916
Обрачунати приходи будућег периода	74.417
УКУПНО	1.959.867

КРЕТАЊЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ И ЗАРАДЕ

Запослени радници

Еколошко Друштво „Градац“ послује као јединствена организациона целина. Послове чуварске службе обављају 2 чувара у сталном радном односу и 4 чувара волонтера. ЕКОД „Градац“ ангажује једног лице на основу Уговора о допунском раду.

Трошкови зараде

Исплата зарада и обавеза за порез и доприносе за социјално осигурање вршена је редовно и у складу са законом за лица која су запослена у радни однос. Исплаћене бруто зараде запослених су износиле 2.830.992 динара. Остали органи друштва раде волонтерски без накнаде трошкова. Обрачун и исплата зарада запослених вршена је у складу са законском регулативом.

ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ И ФИНАНСИЈСКИ БИЛАНС ЗА 2024. ГОДИНУ

ПРИХОДИ

Финансијским планом за 2024. годину планирани су укупни приходи у износу од 8.000.000 динара из следећих извора финансирања:

I - сопствени приходи Екод „Градац“ - 3.000.000 динара

II - приходи из буџета Града - 5.000.000 динара

Из напред наведених планираних извора финансирања, у 2024. години реализовани су укупни приходи у износу од 7.762.480 динара и то:

I - сопствени приходи Екод „Градац“ - 2.762.480

II - приходи из буџета Града - 5.000.000

Табела: Приходи у 2024. години

Приходи	Планирани приходи (динара)	Остварени приходи (динара)
Сопствени извори финансирања	3.000.000	2.762.480
Буџет Града Ваљева	5.000.000	5.000.000
Укупно:	8.000.000	7.762.480

Сопствени приходи ЕКОД "Градац"

Табела: Приходи ЕКОД "Градац" из сопствених извора финансирања

Приход	Планирани приходи (динара)	Остварени приходи (динара)
Дозволе за риболов	1.000.000	1.426.800
Чланарине	50.000	19.000
Донације	100.000	217.000
Остали приходи	150.000	327.720
Накнада у ЗПД	1.000.000	471.960
Пројекти	700.000	300.000
Укупно:	3.000.000	2.762.480

Приход из буџета града Ваљева

Приход по основу опредељених средстава из буџета града Ваљева у 2024. години износио је 5.000.000 динара.

Табела: Реализовани приходи по основу средстава из буџета Града

Врсте инвестиција и трошкова		Остварено у 2024.	Извор средстава
1.	Плате за два чуvara	1.149.319	Град Ваљево
2.	Доприноси за два чуvara	940.925	Град Ваљево
3.	Плате – остали запослени	360.000	Екод Градац
		120.000	Екод Градац
4.	Доприноси – остали запослени	260.748	Екод Градац
Укупно:		2.830.992	

Из средстава која су обезбеђена буџетом града Ваљева финансиране су следеће активности:		
1.	Зараде запослених и ангажованих лица	2.000.000
2.	Постављање мобилијара	500.000
3.	Уређење у ЗПД	1.000.000
4.	Реконструкција канцеларије	1.500.000
Укупно:		5.000.000

Расходи

Укупно планирани расходи у 2024. години износили су 8.000.000 динара, а укупни реализовани расходи износили су 7.718.517 динара.

Табела: Расходи у 2024. години

Извори средстава	Планирани расходи (динара)	Реализовани расходи (динара)
Сопствени извори финансирања	3.000.000	2.718.517
Буџет Града	5.000.000	5.000.000
Укупно:	8.000.000	7.718.517

Из сопствених извора финансирано је следеће:

- Зараде и пореске обавезе осталих запослених - 830.992
- Учесће активиста ЕКОД-а на семинарима и трибинама у вези заштите животне средине и путни трошкови - 120.000
- Уређење у ЗПД, поправка и постављање мобилијара - 500.000
- Канцеларијски материјал и ситан инвентар - 17.960
- Штампане/издавање риболовних дозвола - 38.900
- Трошкови горива - 129.830
- Штампане промотивног материјала - 45.650
- Књиговодствене услуге - 173.000
- Едукација риболоваца - 100.000
- Комуналне услуге (струја, вода, смеће, телефон) - 190.265
- Опремање припадника чуварске службе - 100.000
- Регистрација возила и одржавање - 57.040
- Такмичење у спортском риболову - 180.000

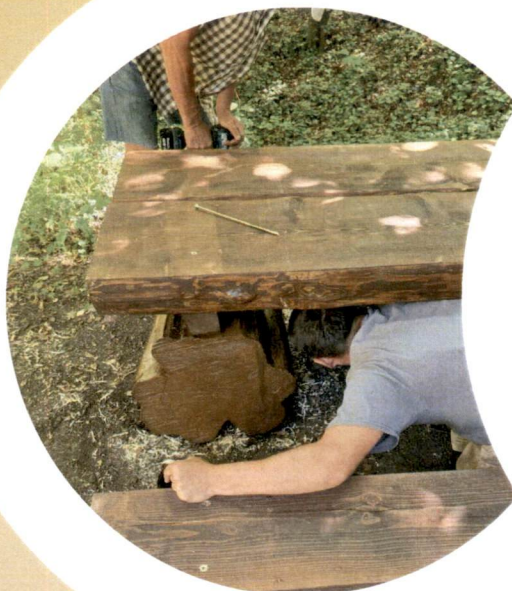
- Накнада за рибарство - 142.680
- Одржавање вебсајта - 6.000
- Јавни извршитељ и адвокатске услуге - 53.330
- Платни промет - 32.870

моби́лија́р

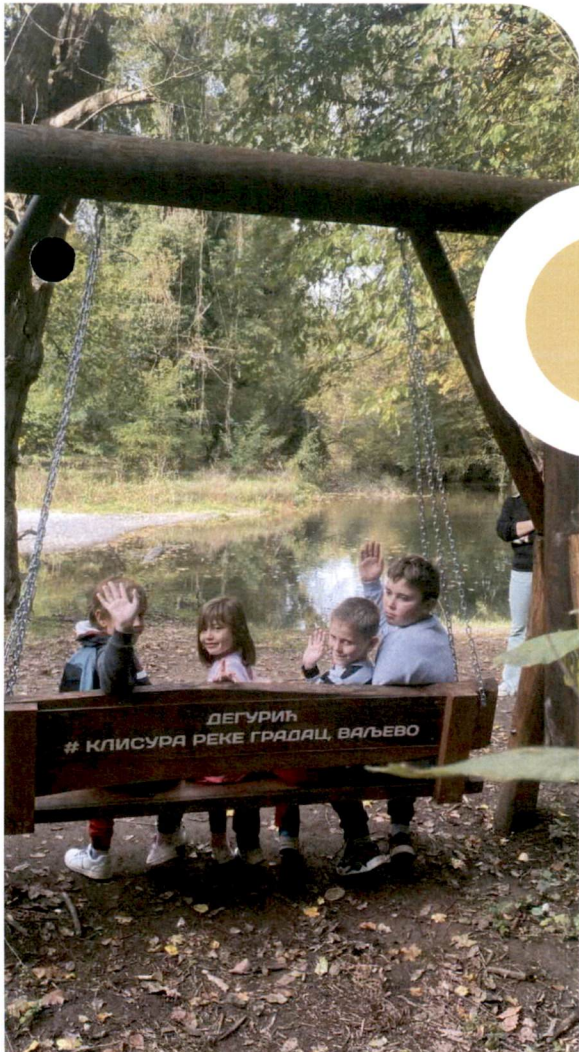
Како се сваке године трудимо уносити новине у уређењу Клисуре реке Градац по узору на светске природне дестинације имамо у плану увести модеран, иновативан а амбијентално прилагодљив мобилијар. Ове године одрађена је почетна фаза планираних радова и такозвано "брендирање" заштићеног подручја Клисуре реке „Градац“ ..

Извођач радова је: DRAGAN MARINKOVIĆ PR STOLARSKA RADNJA VALJEVO, из Ваљева, улица Попарски пут бб, матични број 65029936, ПИБ 110838796, кога заступа предузетник Драган Маринковић јмбг 1901968770013

Планирано је да се следеће године наставе радови и остваре већ планиране идеје и замисли како би у што већ мери "улепшали" лепоте саме Клисура и тако допринели не само градачком туризму већ и нашем граду.

Одмориште/камп

Поруке и цитати

Ознака природе

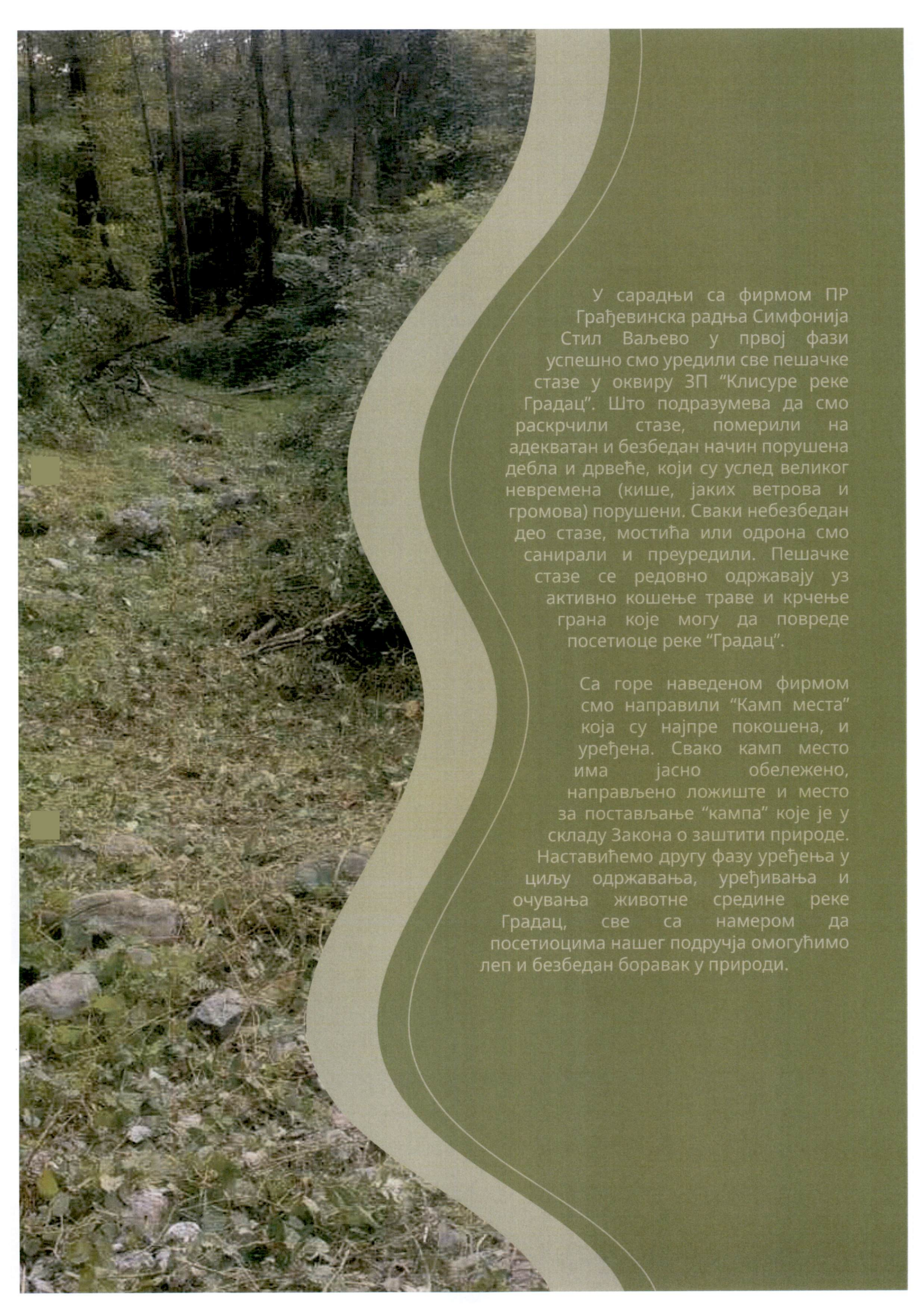
Клупе и столови

уређење у ЗПД

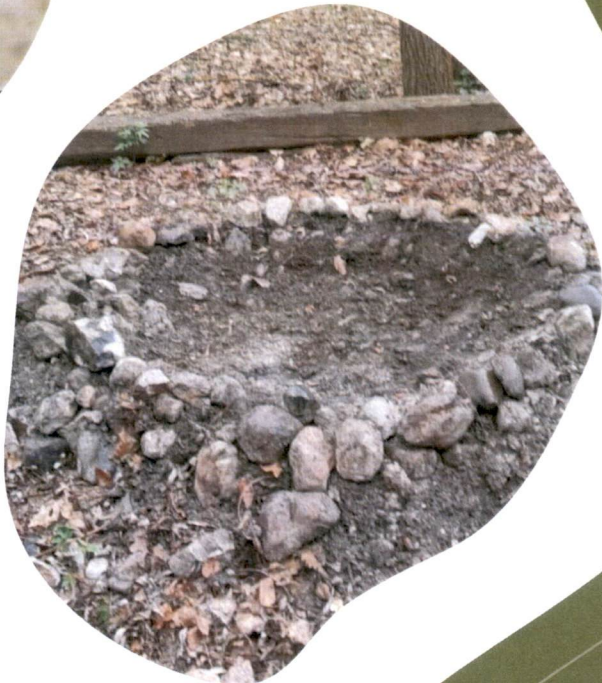

2

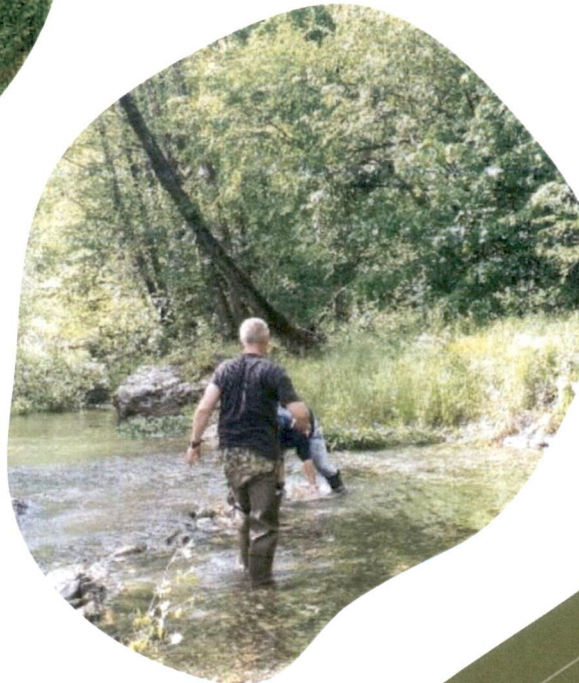
У сарадњи са фирмом ПР Грађевинска радња Симфонија Стил Ваљево у првој фази успешно смо уредили све пешачке стазе у оквиру ЗП "Клисуре реке Градац". Што подразумева да смо раскрчили стазе, померили на адекватан и безбедан начин порушена дебла и дрвеће, који су услед великог невремена (кише, јаких ветрова и громова) порушени. Сваки небезбедан део стазе, мостића или одрона смо санирани и преуредили. Пешачке стазе се редовно одржавају уз активно кошење траве и крчење грана које могу да повредe посетиоце реке "Градац".

Са горе наведеном фирмом смо направили "Камп места" која су најпре покошена, и уређена. Свако камп место има јасно обележено, направљено ложиште и место за постављање "кампа" које је у складу Закона о заштити природе. Наставићемо другу фазу уређења у циљу одржавања, уређивања и очувања животне средине реке Градац, све са намером да посетиоцима нашег подручја омогућимо леп и безбедан боравак у природи.

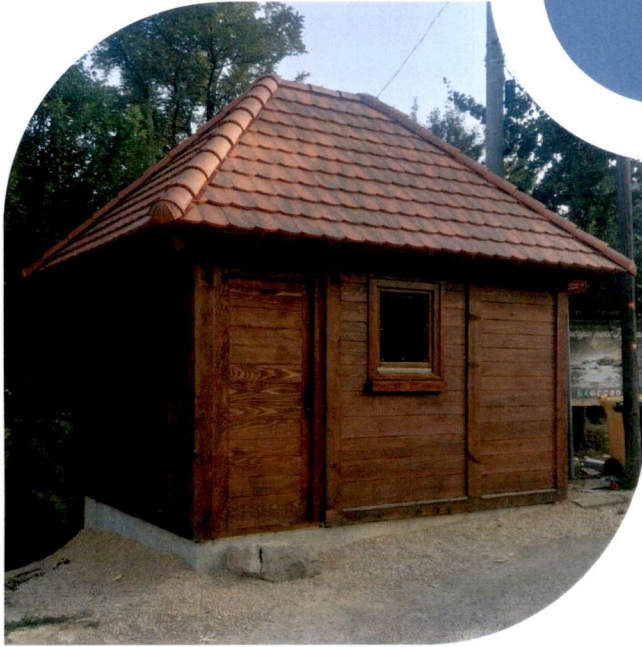

реконструкција канцеларије

3

Имајући у виду стање канцеларије ЕКОД Градца било је неопходно урадити реконструкцију због лошег стања.

Извођачке радове на постојећем објекту изводила је грађевинска фирма АЛЕКСАНДАР КРСТИЋ ПР ГРУБИ ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ И КРОВНИ РАДОВИ ЛЕЛИЋ из Ваљева-Лелић, улица Владике Николаја Велимировића број 52, матични број 66966640, ПИБ 113636611, кога заступа Александар Крстић јмбг 2211977770058.

опис радова

1

Демонтажа постојећег објекта, ради поправке постојећег темеља, комплет обраде искористивих делова, и замене дотрајалих.

2

Ојачање темеља аб темељним стопама, и аб темељним зидовима, са израдом подне плоче.

3

Обрада и заштита фасадних талпи и конструктивних елемената објекта

4

Обрада и заштита кровне конструкције

5

Монтажа конструкције, фасадних талпи и кровне конструкције

6

Дашцање и летвање кровних равни са израдом хидро изолације

опис радова

7

Покривање кровних равни

8

Израда и монтажа врата и прозора

9

Реконструкција електро инсталација

10

Израда термоизолације крова и зидова

11

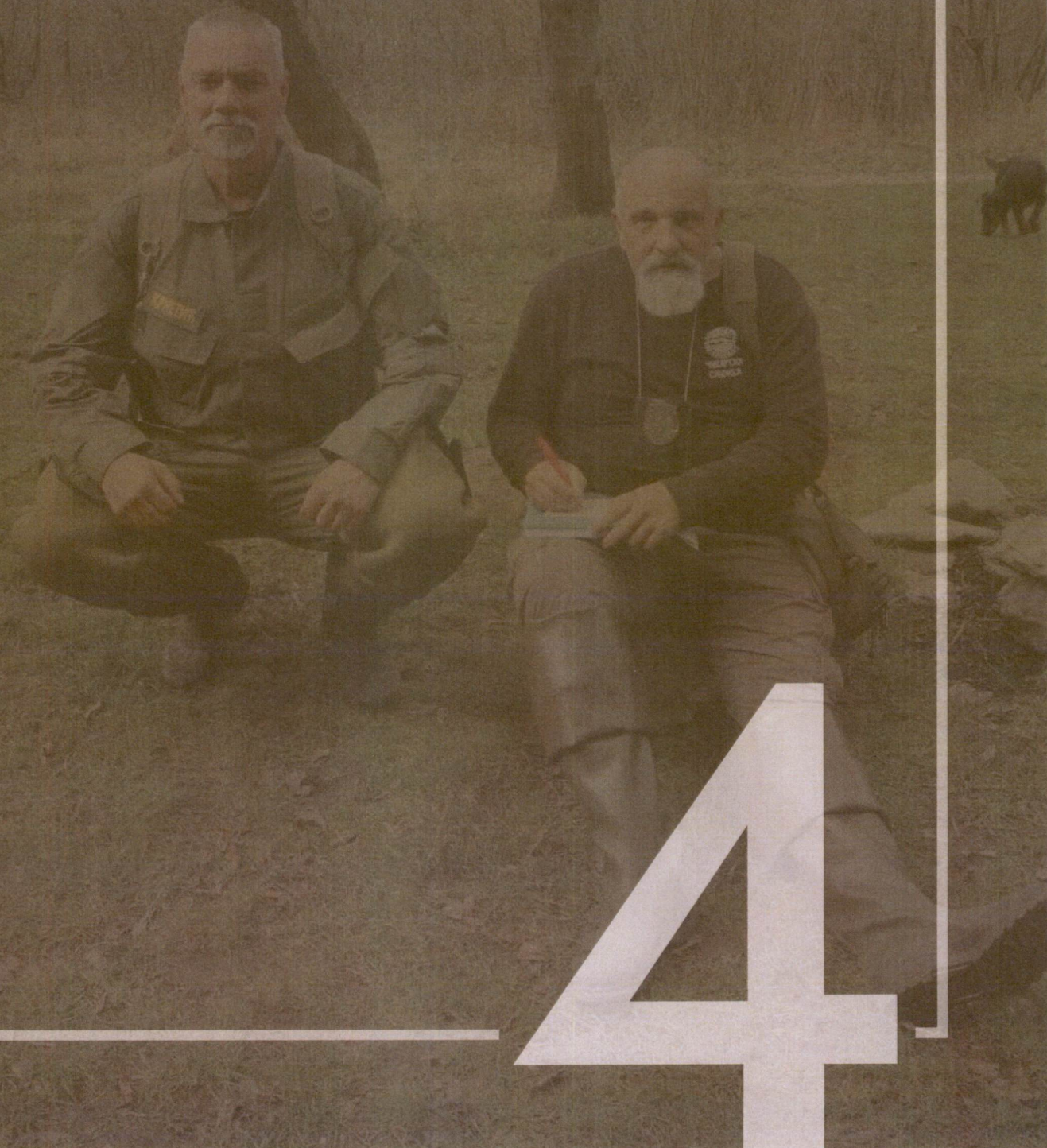
Облагање плафона и зидова заштићеним и премазаним бродским подом

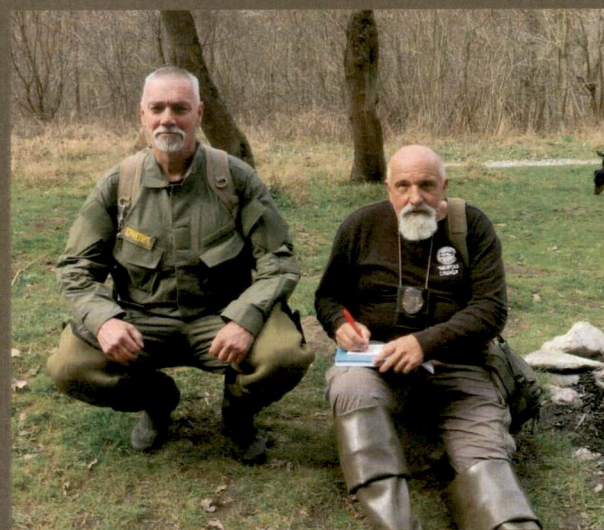
12

Постављање подне облоге

чуварска служба

4

Чуварска служба Еколошког друштва „Градац“, обухвата два чувара у сталном радном односу, са положеним стручним испитом. Чувари обилазе подручје свакодневно и утврђују да ли има нарушавања режима заштите, контролишу граднице, прате активности посетилаца и корисника, прикупљају податке о људским активностима које представљају фактор угрожавања заштићеног подручја и о томе обавештавају руководство ЕКОД „Градац“, по потреби и надлежне службе.

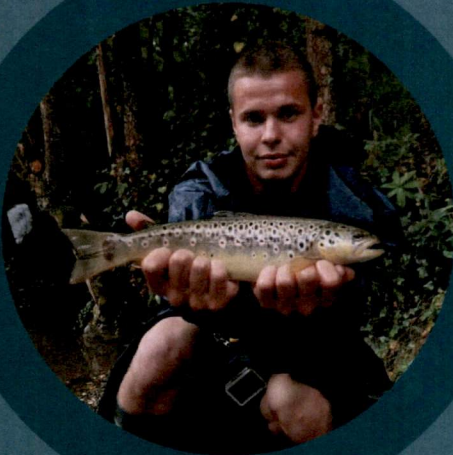
У току ове године, стали смо на пут више од двадесет криволоваца, против којих су покренуте пријаве. Обуставили смо дивље градње на територији Заштићеног подручја, санкционисали сече стабала и нарушавања животне средине.

риболов на реци градац

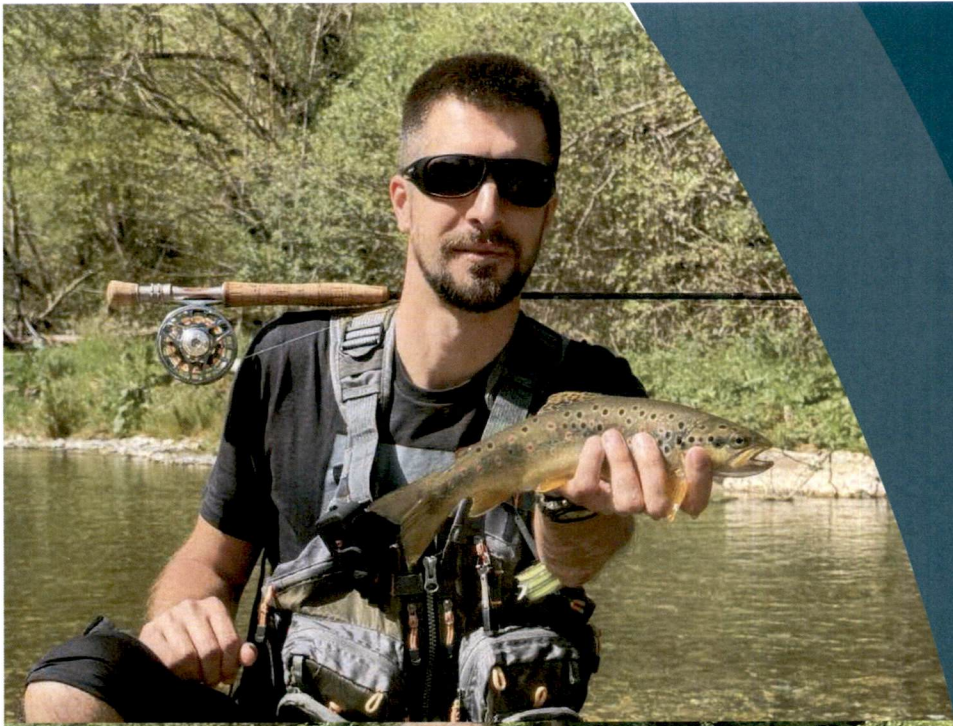
A person is seen from behind, standing in a shallow river or stream. The person is wearing a dark jacket and pants, and appears to be holding a fishing rod. The water is calm, and the surrounding area is covered in snow. In the background, there are bare trees and a hazy sky, suggesting a winter or early spring setting. The overall scene is quiet and serene.

5

Мушачари на Градцу су истински љубитељи природе, који дневно пређу и по неколико километара чекајући улов, поточну пастрмку и липљан и по правилу их одмах враћају у воду. Риба се пеца на посебну удицу, тако да је не повреди, па може безбедно да се врати у реку. Лови се на вештачку мушицу, која се прави од природних материјала, а циљ је да се опонаша лет мушице.

мала
школа
риболова

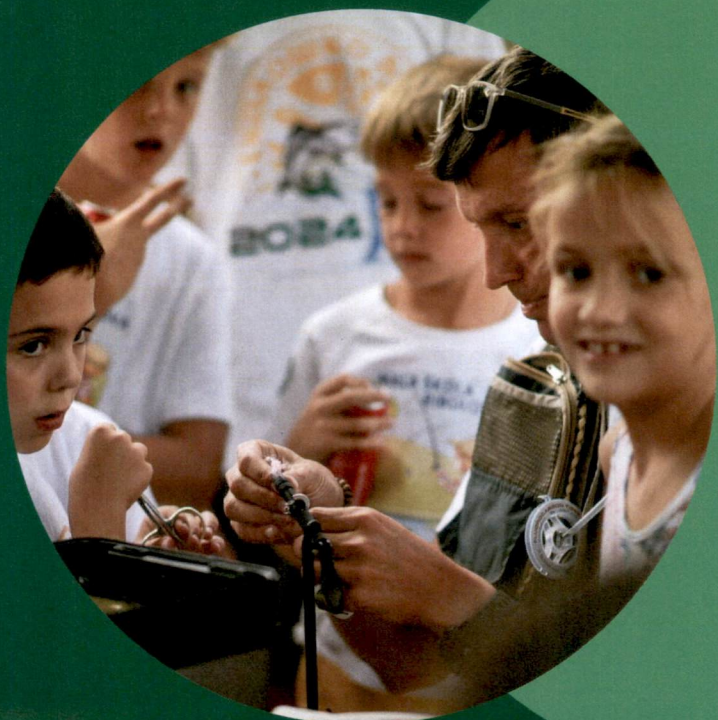
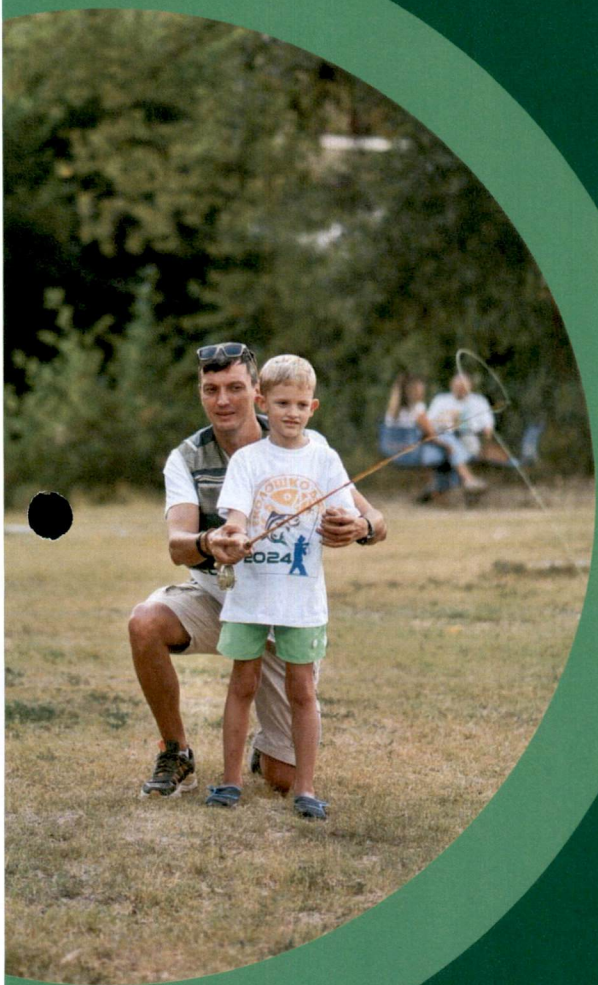
6

И ове године успешно смо организовали едукативни догађај под називом "Мала школа риболова", намењен деци узраста од 6 до 16 година. Догађај је одржан на реци Градац код Ривер бара 07.09.2024. године, догађају је присуствовао већи број малишана, уз пратњу родитеља и волонтера.

Циљ овог догађаја био је да деца стекну основна знања о риболову, очувању природних ресурса и правилном понашању поред воде. Током школе риболова, деца су имала прилику да науче о:

- Опремљености риболовца и основним врстама риболова
- Безбедности и правилима риболова
- Важности очувања водених екосистема
- Техникама правилног пуштања рибе назад у воду

Инструктори су били искусни риболовци, који су кроз практичне демонстрације приближили деци како се користи риболовачка опрема и технике. Посебна пажња је посвећена едукацији о еколошкој одговорности, уз поруку о значају очувања природе и одговорном риболову.

Захваљујемо се свим родитељима на поверењу, као и људима који су дали свој допринос у организовању овог догађаја. Овакви едукативни програми не само да промовишу здрав начин живота, већ и помажу деци да развију свест о важности очувања природе.

Планирамо да "Малу школу риболова" учинимо традиционалним догађајем, уз унапређење програма на основу повратних информација родитеља и учесника. Наша визија је да кроз овакве активности деца развију љубав према природи и одговорно понашање према нашој животnoj средини. Још једном хвала свима који су допринели успеху овог догађаја и радујемо се наредним сусретима!

open
gradac
junior

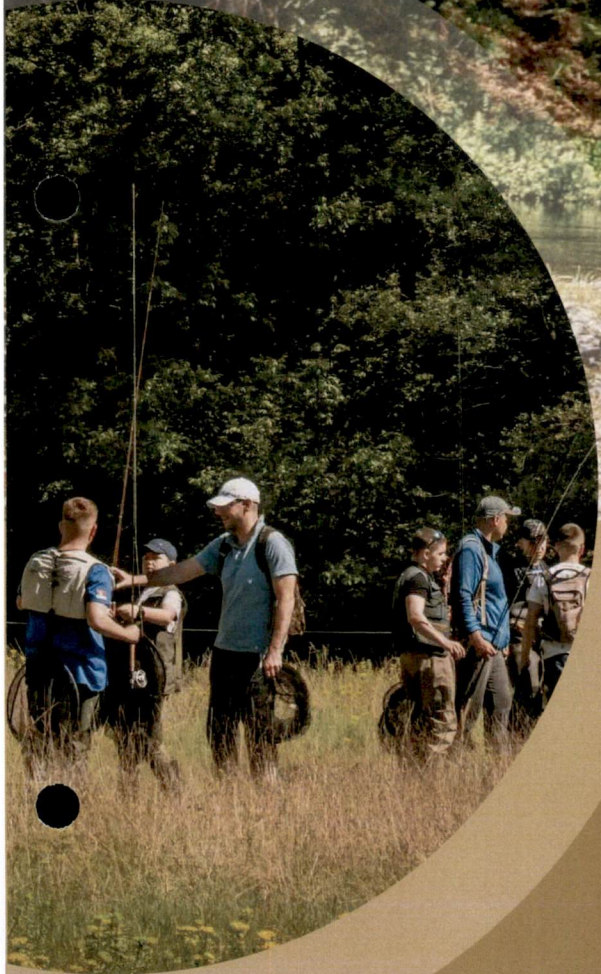
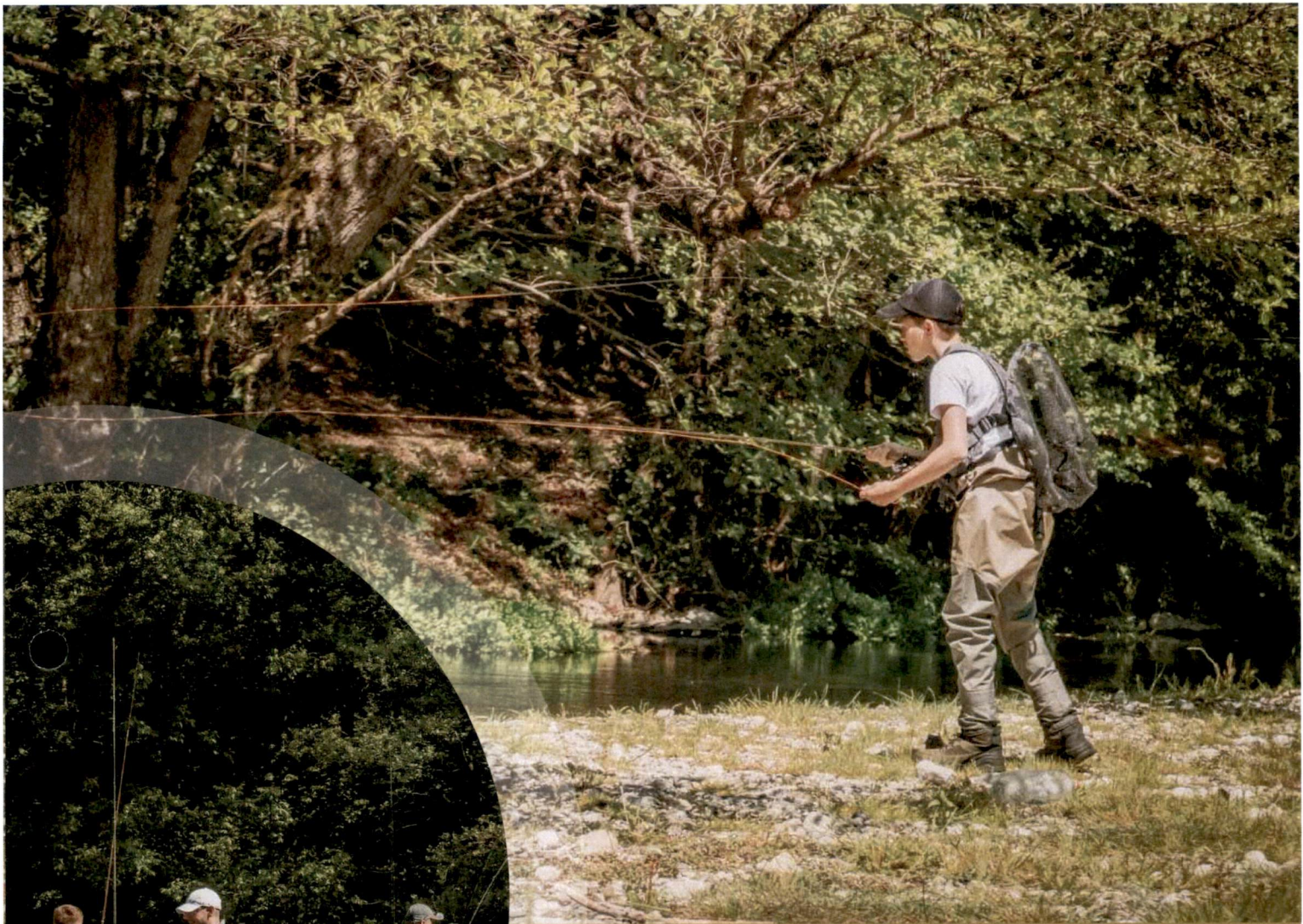

7

Прво такмичење у мушичарењу за децу у Србији одржано је 28. маја на реци Градац. 17 младих риболоваца из Србије и Црне Горе, по изузетно малој води која је била тешка за пецање, одмеравало је своје снаге. Искрене честитке иду свим учесницима овог такмичења, јер је већини ово било прво. Препоносни смо на сву децу која су показала невероватан таленат, жељу и упорност. Највеће честитке иду првопласираним који су дефинитивно оправдали своје трофеје.

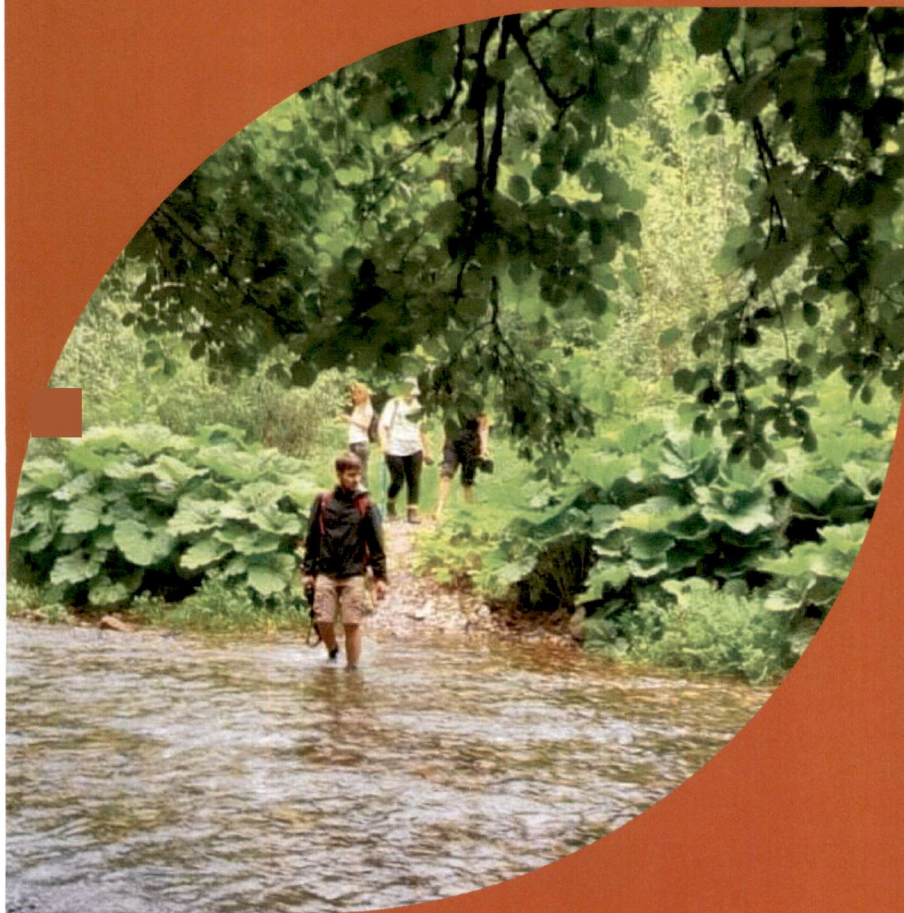

ревизија
реке
градац

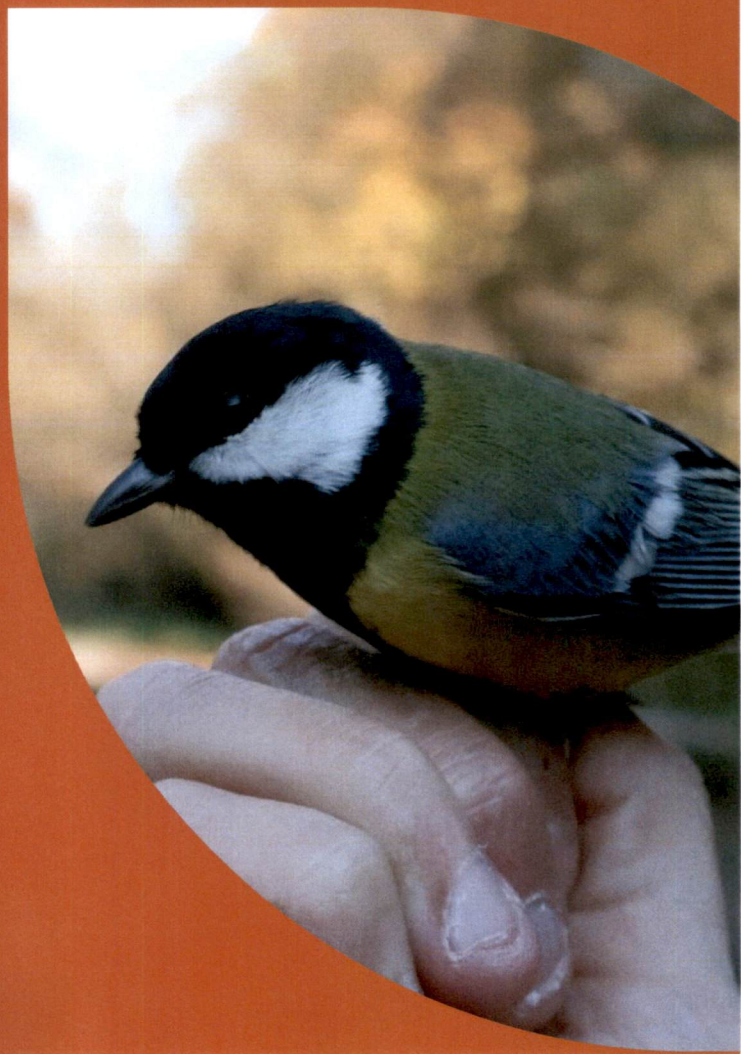
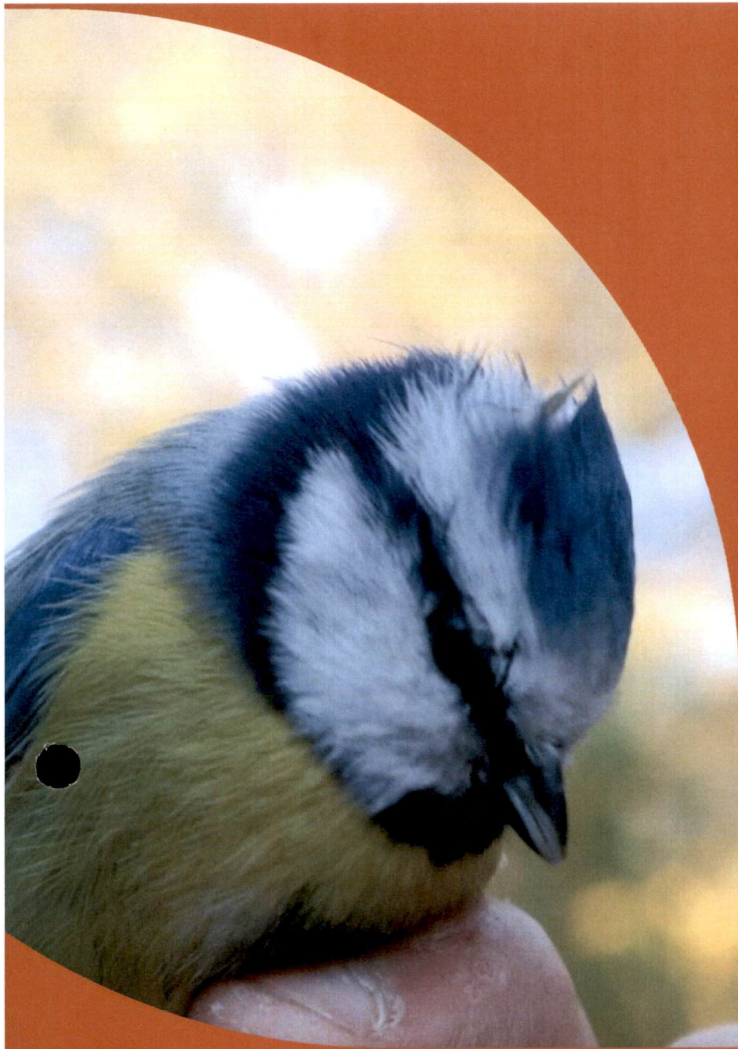

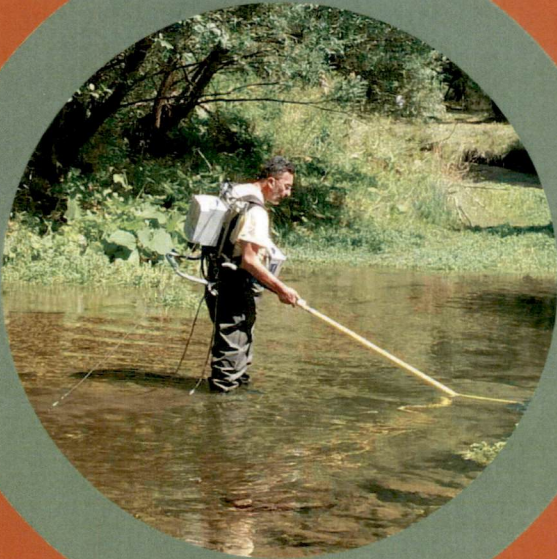
88

У току 2024. године Завод за заштиту природе је био у посети три пута. Радила се ревизија Предела изузетних одлика "Клисуре реке Градац". У оквиру заштићеног подручја следеће године можемо очекивати измену степена заштите.

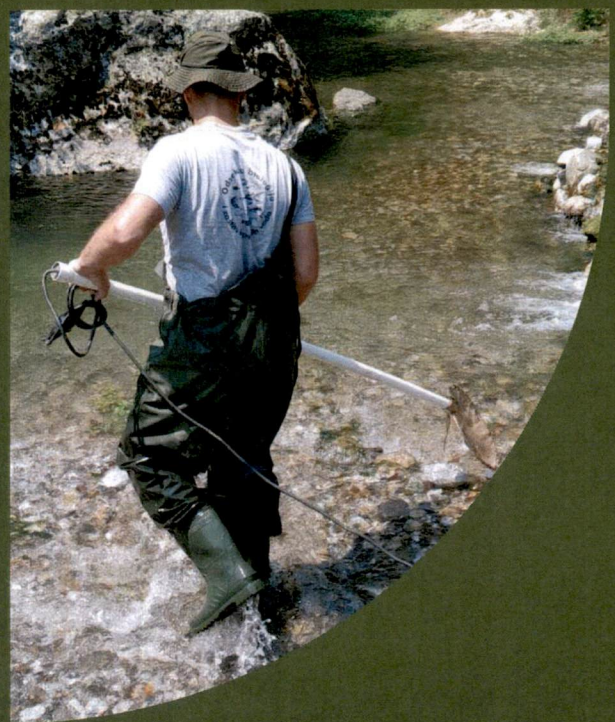
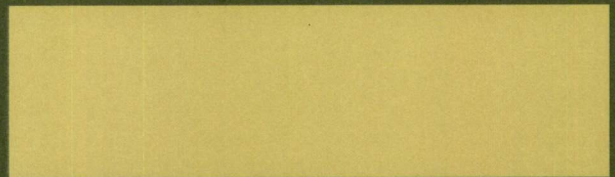
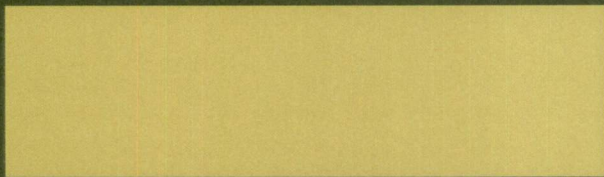

МОНИТОРИНГ

A person wearing a light-colored short-sleeved shirt and dark overalls is kneeling in a field of tall grass. They are holding a white bucket and appear to be sampling water. The background is a dense field of tall grass. The image is overlaid with a dark green semi-transparent filter. A white rectangular border is visible around the central part of the image.

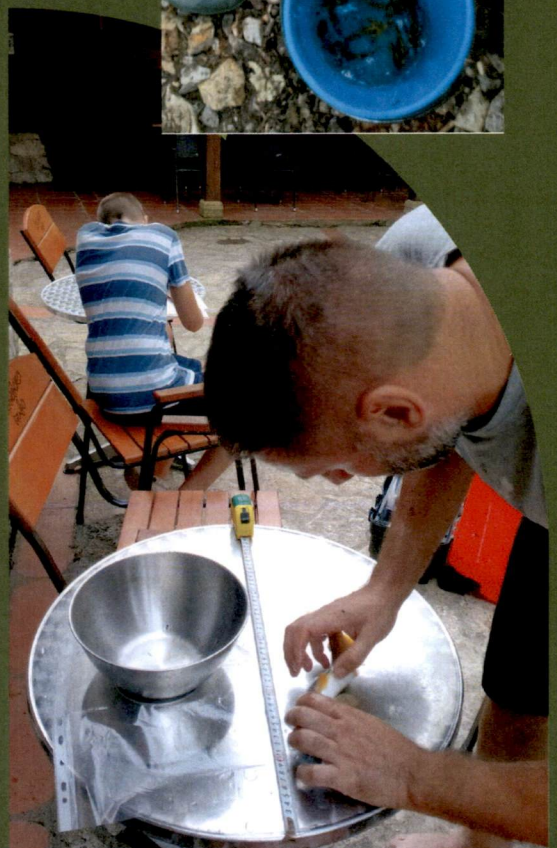
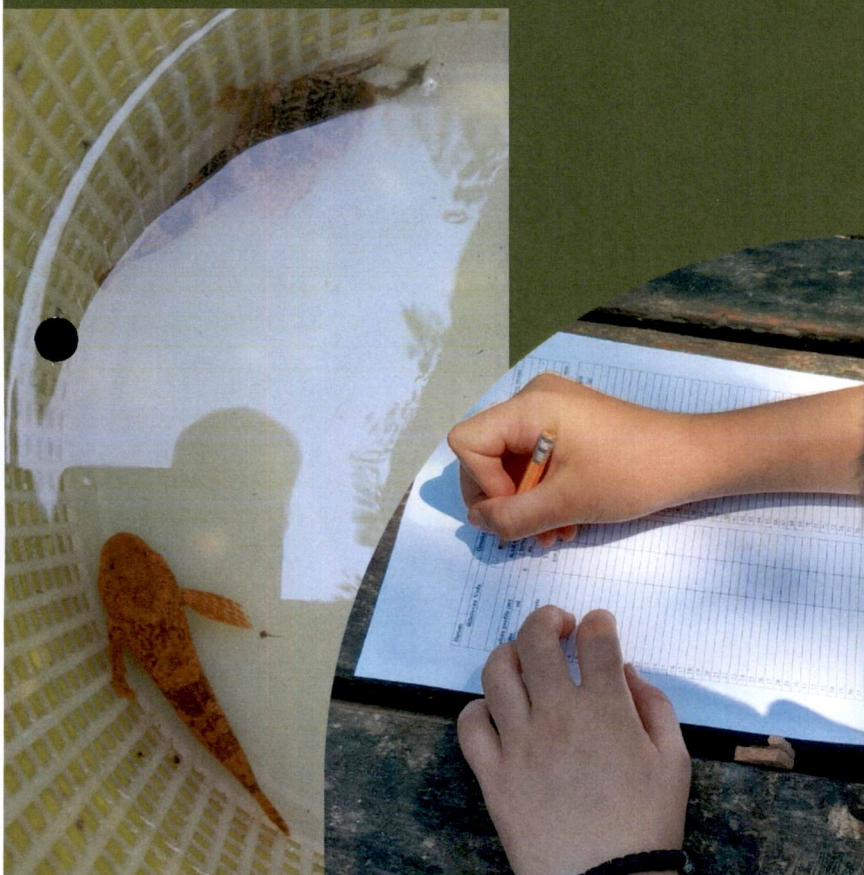
9

У сарадњи са Институтом за мултидисциплинарна истраживања рађен је Мониторинг стања рибљег фонда ПИО "кисура реке Градац".

анализа воде

10

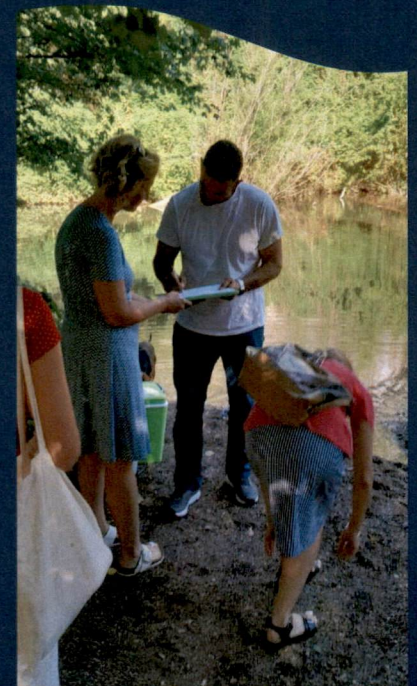
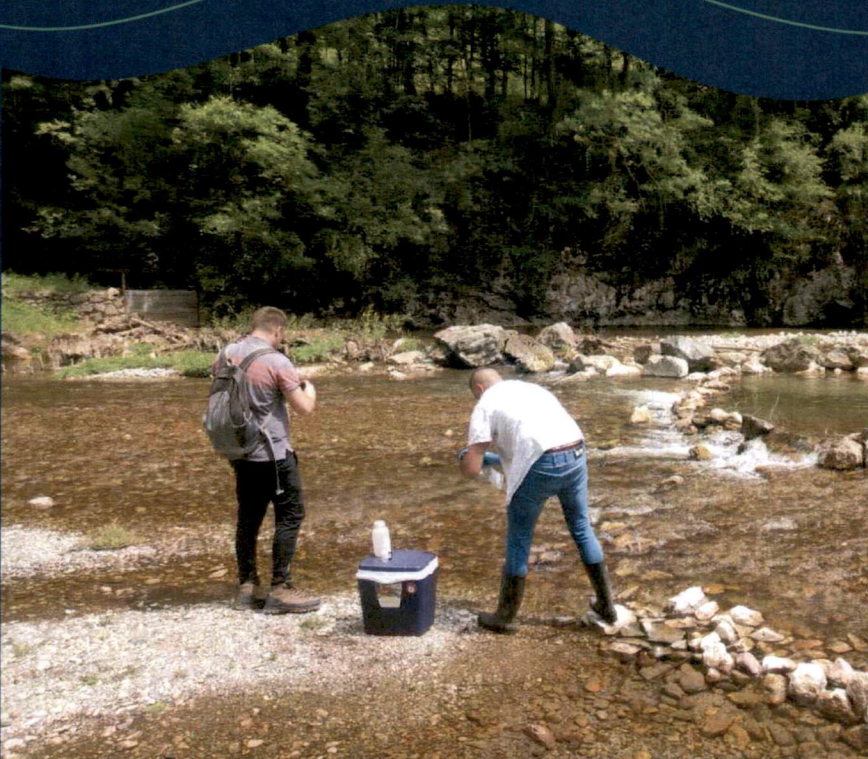
Неформална група грађана "Савет за чист ваздух Ваљева" спроводи пројекат "(Са)чувајмо Градац!", кроз програм "Хероји у зеленој боји", који реализују Млади истраживачи Србије, уз финансијску подршку УСАИД-а, а у оквиру петогодишњег пројекта "Заједно за животну средину".

Узорак површинске воде узет на извору реке Градац одговара I класи (има **ОДЛИЧАН** еколошки статус). Та вода може се користити за пиће уз претходну дезинфекцију, за живот слатководних риба, за купање, рекреацију и спортске активности. Температура реке на извору била је 14,1°C.

Узорак узет на Шареном платну такође је I класе (**ОДЛИЧАН** еколошки статус) и може се користити у исте сврхе. Температура реке на том месту била је 15°C.

Узорак узет у Ђелијама, показао је исти квалитет као претходна два узорка (**ОДЛИЧАН** еколошки статус), па се вода може користити за исте намене. Температура реке била је 16,6 °C.

Узорак узет у Дегурићу, имао је температуру од 13,2°C и вода из овог дела тока припада II класи (**ДОБАР** еколошки статус) и може се користити за пиће уз примену правилницама прописаних третмана: коагулације, филтрације и дезинфекције, као и за купање, рекреацију, спортске активности и у прехранбеној индустрији.

акција чишћења

11

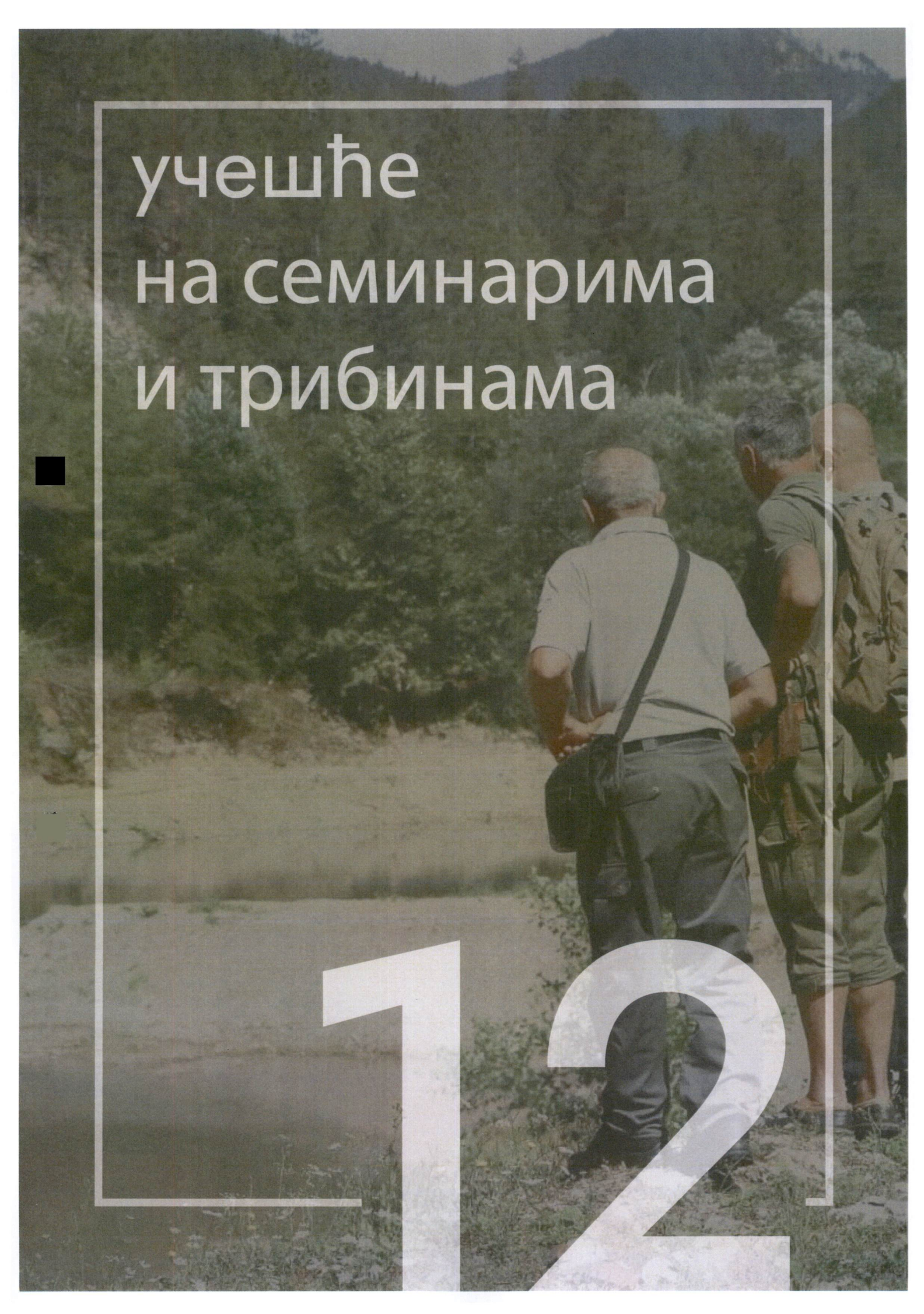

У сарадњи са компанијом „Сика“, организовали смо акцију чишћења Клисуре реке Градац. Запослени компаније „Сика“ удружили су снаге и показали да заједничким трудом можемо допринети чистијем и лепшем окружењу.

Велико је задовољство сарађивати са компанијама које својим активностима настављају да доприносе здравијој животној средини.

Ово је тек почетак, радујемо се нашим будућим заједничким акцијама!

учешће
на семинарима
и трибинама

12

Учешће на семинарима из области заштите
животне средине.

повратак природи

13

Мали (велики) људи у оквиру радионица имали су прилику да се боље упознају са флором и фауном нашег окружења.

Боравак у природи благотворно утиче на здравље деце, а познато је и да побољшава њихову способност учења.

Учимо:

Развијамо свест о екологији

Дружимо се и забавимо

Удишемо свеж ваздух

Учимо о флори и фауни
на занимљив начин

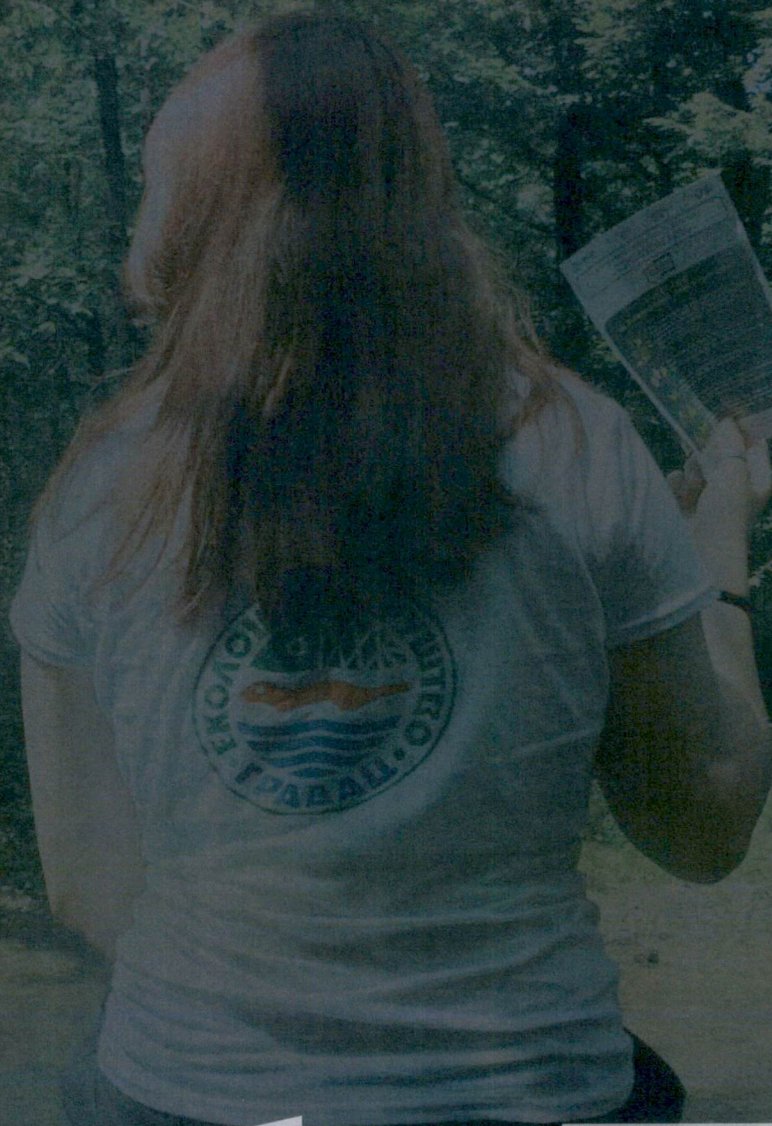

организоване групе, кампери

14

еко подмладак

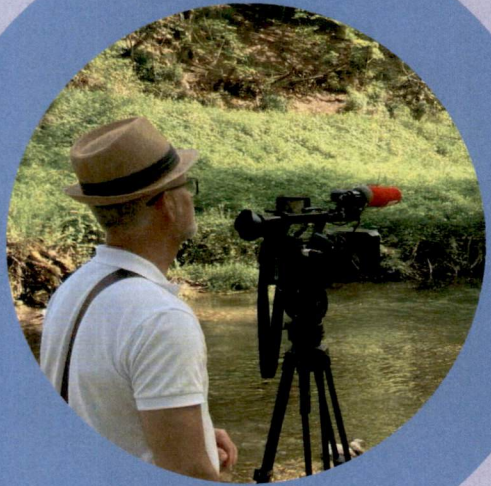
15

снимање емисије

16

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Ваљево
Градска управа града Ваљева
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
саобраћај и заштиту животне средине
Одсек за заштиту животне средине
Карађорђева улица бр. 64, 14000 Ваљево
Тел: 014/294-820, 294-757/ www.valjevo.rs

Број: 07-380-6/2024

Датум : 19.12.2024. год.

Градска управа града Ваљева, Одељење за урбанизам, грађевинарство, саобраћај и заштиту животне средине, Одсек за заштиту животне средине, на основу члана 54. став 5. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр., 14/16, 95/18-др. закон и 74/21) и члана 5. став 5. Одлуке о заштити предела изузетних одлика "Клисура реке Градац" ("Службени гласник општине Ваљево", бр. 1/01 и "Службени гласник града Ваљева", бр. 13/10), по извршеном увиду у **Извештај о раду и реализацији за Програм управљања Пределом изузетних одлика "Клисура реке Градац" за 2024. годину**, који је доставило Еколошко друштво "Градац" Ваљево, доноси следећи

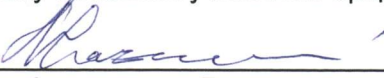
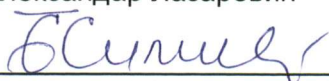
ЗАКЉУЧАК

1. КОНСТАТУЈЕ СЕ да је Еколошко друштво "Градац" Ваљево доставило Извештај о раду и реализацији за Програм управљања Пределом изузетних одлика "Клисура реке Градац" за 2024. годину. Исти је достављен на основу члана 54. став 5. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр., 14/16, 95/18-др. закон и 74/21) и члана 5. став 5. Одлуке о заштити предела изузетних одлика "Клисура реке Градац" ("Службени гласник општине Ваљево", бр. 1/01 и "Службени гласник града Ваљева", бр. 13/10).
2. КОНСТАТУЈЕ СЕ да је Извештај о раду и реализацији за Програм управљања Пределом изузетних одлика "Клисура реке Градац" за 2024. годину у складу са Програмом управљања Пределом изузетних одлика "Клисура реке Градац" за 2024. годину, број 07-501-234/2023 од 01.12.2023. године, на који је сагласност дала Градска управа града Ваљева, Одељење за урбанизам, грађевинарство, саобраћај и заштиту животне средине, Одсек за заштиту животне средине, Решењем бр. 07-380-1/2024 дана 30.01.2024. године.
3. Саставни део овог Закључка је Извештај Еколошког друштва "Градац" Ваљево о раду и реализацији за Програм управљања Пределом изузетних одлика "Клисура реке Градац" за 2024. годину, заведен у Градској управи града Ваљева под бројем 07-380-6/2024 од 05.12.2024. год. односно заведен под бројем 332/24 од 29.11.2024. године код Еколошког друштва "Градац" Ваљево.

Доставити:

- ЕКОД "Градац", Ваљево, Кнез Михајлова бб.
- Архиви
- Инспекцији за заштиту животне средине

Саветник
у Одсеку за заштиту животне средине

Александар Лазаревић

Бојана Симић

Начелник
Одељења за урбанизам, грађевинарство,
саобраћај и заштиту животне средине

Александар Пурић
